

การพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา
เขต 1 และเขต 2

วันเพ็ญ บูรณศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ธันวาคม 2548

การพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา
เขต 1 และเขต 2

วันเพ็ญ บูรณศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ธันวาคม 2548

ISBN 974-429-386-1

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

THE DEVELOPMENT OF GUIDELINES FOR THE COOPERATION IN ACADEMIC
DEVELOPMENT OF BASIC EDUCATION SCHOOLS, OFFICES OF PHRANAKHON
SI AYUTTHAYA EDUCATIONAL SERVICE AREA 1 AND 2

WANPEN BURANASRI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

December 2005

ISBN 974-429-386-1

Copyright by Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University All Right Reserved

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2	
โดย	นางวันเพ็ญ บุรณศรี	
สาขา	การบริหารการศึกษา	
คณะกรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์วันิช สุธารัตน์	กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วันิช สุธารัตน์)

..... กรรมการบริหารหลักสูตร
(ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(นายอาร์กย์ พัฒนถาวร)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

ธันวาคม พ.ศ. 2548

วันเพ็ญ บูรณศรี. (2548). การพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. คณะกรรมการควบคุม :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร แผลงภู, รองศาสตราจารย์วันิช สุวารัตน์.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการ พัฒนาแนวทางการปฏิบัติ
ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 17 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
ตรงของเนื้อหา จำนวน 5 คน 3) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการประสาน
ความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 30 คน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบความ
เป็นไปได้ของแนวทางทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 210 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน แบบสอบถาม สถิติที่ใช้การวิเคราะห์
ข้อมูลได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t - test

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่พัฒนาขึ้น
ตรงกับความต้องการ มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 50 รายการ
1) ขั้นตอนกำหนดความจำเป็น 3 รายการ เช่น ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือเพื่อ
พัฒนาวิชาการ 2) ขั้นตอนการวางแผนการศึกษา 10 รายการ เช่น กำหนดเป้าหมายในการประสาน
ความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ ระบุกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติตามแผน 3) ขั้นตอนปฏิบัติกิจกรรม
30 รายการ เช่น มีการสร้างเครือข่ายการประสานความร่วมมือ จัดให้มีระบบสื่อสารที่ทันสมัย
จัดให้มีคู่มือปฏิบัติงาน 4) ขั้นตอนประเมินผล 7 รายการ เช่น ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล
มีการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

Wanpen Buranasri. (2005). **The Development of Guidelines for the Cooperation in Academic Development of Basic Education Schools, Office of Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2.** Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration).
Ayutthaya : Graduate School, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
Advisory Committee : Assistant Professor Dr. Somporn Malangpoo,
Associate Professor Wanich Sutharatana.

ABSTRACT

The purpose of the research was to investigate the needs to develop suitable and feasible guidelines for Academic Cooperation of Basic Education schools, Offices of Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2. The samples of this research were divided into 4 groups : 1) 17 respondents, including supervisors of Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2, and school administrators 2) 5 education experts, 3) 30 education experts, and 4) 210 school administrators. The research tools from which included interviews and questionnaires were used in the data collection. The statistical analysis was done by frequency, percentage, IOC, means, standard deviation, and t-test.

The findings indicated that a suitable and feasible guidelines for Academic development cooperation of Basic Education schools, Office of Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2 consisted of 4 steps 1) studying and surveying needs - 3 items, such as studying cooperation in academic development ; 2) planning - 10 items, planning on cooperation for academic development, for instance ; 3) implementation - 30 items, such as building networks providing modern communication systems and working handbooks ; and 4) evaluation - 7 items, for example, administrators' supervising and evaluating, and continuous work improvement.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร
แมลงภู่ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์วันิช สุธารัตน์ กรรมการ
ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือให้แนวคิด ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง
ในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีมาตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจ
ความตรงของแบบสอบถาม และได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำตรวจสอบความถูกต้องของ
แบบสอบถามในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 30 ท่านที่กรุณาตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทาง
ในการพัฒนาแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการที่มีคุณภาพของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ขอขอบคุณเจ้าของผลงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการอ้างอิง

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงาน และเพื่อนร่วมเรียนทุกท่านที่ให้การสนับสนุนเรื่องทั่ว ๆ ไป
และท้ายสุด ขอขอบคุณครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจเสมอมา

วันเพ็ญ บูรณศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ค
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประสานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาวิชาการ.....	10
ความหมายของการประสานความร่วมมือ.....	10
ความหมายของการพัฒนาวิชาการ.....	13
ความเป็นมาของการประสานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาวิชาการของ สถานศึกษา.....	14
ความสำคัญและประโยชน์ของการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนา วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	17
ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบในการประสานความร่วมมือทางวิชาการ ที่มีคุณภาพ.....	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) แนวทางการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
สรุปแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารสถานศึกษา.....	44
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการแนวทางการประสานความร่วมมือ เพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2	48
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนา วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1และเขต 2	50
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมของแนวทางการประสาน ความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ของแนวทางการประสาน ความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	70
วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการประสาน ความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	86
ภาคผนวก ข หนังสือราชการที่ใช้ในการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	94
ภาคผนวก ง ค่าการวิเคราะห์ความชัดเจน และความตรงเชิงเนื้อหาของแนวทาง การประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการ.....	113
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	117

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสังเคราะห์และสรุปผลแนวทางการประสานความร่วมมือ.....	25
2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เกี่ยวข้องจำแนกตามสถานภาพ.....	45
3	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องของแนวทาง จำแนกตามสถานภาพ.....	46
4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมจำแนกตาม สถานภาพของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมผู้วิจัยได้สอบถาม สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา.....	47
5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ในการทดสอบความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อ พัฒนาวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมตาม ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ $\mu \geq 3.50$	53
6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ในการทดสอบ คะแนนความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนา วิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ขึ้นกำหนดความจำเป็นตามความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ $\mu \geq 3.50$	54
7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ในการ ทดสอบคะแนนความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือ เพื่อพัฒนาวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ขึ้นการวางแผนตามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ $\mu =$ หรือ ≥ 3.50	55
8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ของ แนวทาง การประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ขึ้นปฏิบัติกิจกรรม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ เกณฑ์การยอมรับ $\mu \geq 3.50$	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ในการทดสอบความเหมาะสมของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 ชั้นประเมินผลกิจกรรม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ $\mu \geq 3.50$ 60
10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ในการทดสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ $\mu \geq 3.50$ 61
11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ชั้นกำหนดความจำเป็น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ $\mu \geq 3.50$ 62
12	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ชั้นการวางแผน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ $\mu \geq 3.50$ 63
13	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ของแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ชั้นปฏิบัติกิจกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์การยอมรับ $\mu \geq 3.50$ 65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t ของแนวทาง การประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ชั้นประเมินผล ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์การยอมรับความเป็นไปได้ $\mu \geq 3.50$ 68

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	37